

[illegible]

[illegible]

बनावनार [illegible]

उमियाशंकर जुगालराय

स्कुलमास्तर पाटणशेहेर.

मुंबई मध्ये

जगदीश्वर छा० छा०.

संवत् १९३८.

सने १८८१.

દોહરા.

કાવ્ય કર્યાનું કાંઈ પણ, જાણીને જૂજ લગાર;
તેવા જન [redacted] ધિક્કાર. ૧

શેઠ સા[redacted]રી સારો સત્કાર કર્યો છે. વિ-
દ્વાનોને આસરો આપવો, એ ધનાઢ્યનો ધર્મ છે.
પરોપકારી [redacted] પુરુ-
ષમાં જેવામાં આવે છે.

उजमणाना ओच्छवनुं वर्णन.

गरबो.

सांजलडी रस रंगे राती पाजे रागा

अवेरचंद जोईने उजमणुं तमारं,

जचीत मन थाकेत थयुं छे अमारं,

अवेरचंद जोईने उजमणुं तमारं छे.

उजमणानी रचना अलौकिक कीधी,

सद्गुरुनी आगना मन लीधी,

करी सौ शास्त्र प्रमाणे विधी,

अवेरचंद जोईने उजमणुं तमारं. १

ઊલમણામાં ફૂલની સામગ્રી શોભે,

ઝરીઆની સંચુળ જોઈ મન લોભે,

વિવિધ ચીકલોના નકર ઝૂકુ પોલે,

અવેરચંદ જોઈને ઊલમણું તમારું. ૨

ઝાલર ઝારો ઝગારાંબર છે સારા,

ચૂનરૂણ મેવા મસ્તુજને પ્યારા,

રકાબીઓ ભરી મુકેલ રૂપાણા,

અવેરચંદ જોઈને ઊલમણું તમારું. ૩

પીંછવા કોનજા[redacted]લું,

हररोज यावे विलायती यानुं,

छडोधारो ढीला जेवी आनु आनु,

[redacted] ४

हस्तीपर पारसना [redacted] जारावे,

[redacted] ओटिक डु [redacted] वावे,

मगर यवा [redacted],

[redacted] ५

धरम होय त्यां पारसना रहे छे,

जलपरसून [redacted] पाडितो व [redacted] छे,

મોટા મોટા મુનિયો [redacted] છે,

ઝવેરચંદ શેઠને ઊજમણું તમારૂં. ૬

દેરાદીઠ પૂજાની સામગ્રી દીધી,

લખ સાત સહસ્ર [redacted] પૈયાની લીધી,

ઊજમણાની મનગમતી વેધી કીધી,

ઝવેરચંદ શેઠને ઊ[redacted]રૂં. ૭

ઊજમણાની શોભા કહી નથી જાતી,

જોડ્યા માંહી ભાદરસા [redacted] લાતી,

પ્રતીદિન પંક્તિ દીવાની થાતી,

ઝ[redacted]રૂં ૮

હાંડીઓને મુ[redacted]ને,

તેજગોળા તજતા[redacted] ભાન ભૂલે,

ઝગમગે દિનકર જેમ [redacted] ઝુલે,

ઝવેરચંદ લોઠને ઊજમણું [redacted]રૂં ૯

ઊજમણામાં ગીત મધુર ગાય નારી,

[redacted],

શ્રવણ કરે સનાથ ધ્યાનમાં ધારી,

ઝવેરચંદ લોઠને ઊજમણું તમારૂં ૧૦

ऊल्मणानी शोभा स्वर्गतुल्य जणातो,

भाचड आदि जेम चहे छे [redacted] यतो,

नमुन हवे तेनी तुल्य नथी थातो,

अवेरथीर जोईने ऊल्मणुं तमारुं ११

ऊल्मणानी धन्न गगनमांहीं चमके,

घणी तेने घुघरी टांगेल घमके,

हेमं[redacted]। नृत्य करे [redacted]न ठमके,

अवेरथीर जोईने ऊल्मणुं तमारुं १२

जेवी [redacted] जनी ज सारी,

[redacted]ઘણો છે [redacted]ો લાડો લારી,

નીરખી ને તૃપ્ત થાય નર નારી,

એ રે [redacted]ઈને ઓળ ઘણું તમારું. ૧૩

માંડવાની શો[redacted]કું સઉ માંડી,

તેમાં પણ રંગ્યાં છે એમ રૂજ હાંડી,

પુરવાસી જોવા આવે સઉ દોડી,

એવે રથંદ લેઈને ઓળ ઘણું તમારું. ૧૪

જીવજાનું કામ અલૌકિક ભાળી,

મૂકી મનગમતી મનોહર ભણી,

થડિત થાય નરગ [redacted] જેને નિહાળી,

ઝવેરચંદ જેઠિને [redacted] ૧૫

તરેહવાર મોરાં ગણેગાં [redacted],

નીચેથી ઊંચે નિર્જતાં તો જણાય,

જાતજાતના જણોજથી ન જણાય,

ઝવેરચંદ જેઠિને ભીખમણું [redacted]ારું. ૧૬

ઝવેરચંદ શ્રાવક શેઠજીદાર,

એવા નર શેહેરમાં નહીં કાશે [redacted],

જેણે નિજ ધરમનો સુણો [redacted]ાર,

झवेरचंद जेठीने ऊजमणुं तमारूं १७

वणी शेठ धर्मधुरंधर भारी,

विबुध छे पंडितना उपकारी,

सुधासम वाणी [redacted]री,

झवेर [redacted]णुं तमारूं १८

स्वभाव छे भणतावडो जकु सारो,

करे क [redacted]रो,

धुरं [redacted]नाढ्य, [redacted] जे धारो,

झवेरचंद जेठीने ऊजमणुं तमारूं १९

શીળગુણ ન[redacted] હૃદયે ઠરી છે,

દયા દીલમાં અતિશેં તો ભરી છે,

સુધર્મને ધૈર્યની ઢાલ ધરી છે,

ઝવેરચંદ શેઠને ઊજમણું તમારું. ૨૦

સુધર્મી[redacted] પુણ્યપરે પ્યાર સારો,

જનાદિ અહોનિશનો એક ધારો,

સંસારસાગર તરવાનો આરો,

ઝવેરચંદ શેઠને ઊજમણું [redacted] રે. ૨૧

ડી ધર્મના કામમાં શુભનીતિ,

જરેજર સુધર્મીની એવ રીતિ,

લેણે કામ [redacted] લીધા છે જેતી,

એવેરચંદ [redacted] તમારં. ૨૨

વીર રોઠે [redacted] ધો,

ઊજમણાનો ઉચ્છવ આનંદે કીધો,

[redacted]ો,

એવેરચંદ [redacted] ઊજ[redacted] ત[redacted]રં. ૨૩

ઊમાહ્ત તના નથી જેમ કહે છે,

એ રચંદ ધરમનાં દાનતો દછે.

જગતમાં જન જશ આલે ઘટે છે,
ઉચરવું જોઈને ઉજમણું તમારું. ૨૮

વરઘોડાનું વર્ણન.

ગરબી.

જાનાં વાજીંત્ર વાગીયાં રે એ રાગ.

ચાલ વંદું આદિનાથ રે,
ઊલ[redacted] આણી[redacted]ંગ,
પાટણ[redacted] રે. ૧

ચરઘોડો ઊલ્મણા [redacted]રે,

ચરણવું પ્રે[redacted]ગ,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૨

શોહેર મધે છે શોહામણી રે,

ઘેમરા ડેરી ને જોગ,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૩

શેઠ રહે છે નજીક માં રે,

તંબોળીપાડાની પોળ,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૪

कुलचंद शेठना कुळमां रे,

गुमानचंद महावीर,

पाटणपुर शेहेरमां रे. ४

सुत अमरचंद तेमना रे,

सुं [redacted] ले [redacted] रूप,

पाटण [redacted] मां रे. ५

[redacted] रे,

अरमर ने चुनीबाई,

पाटणपुर शेहेरमां रे. ७

સિંહણી છે જેમના રે,
મુનીના જેસંગ લાડે,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૮
કાનુ શ્રાવક કરે કુળમાં રે,
શેઠ ઝવેર ચુન્નણ,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૯
પરોપકારમાં પ્રીતિ છે રે,
સુઘરમેં આતે [illegible],
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૧૦

ધર્મના નિયમ ચૂકે નહીં રે,

જીવન જેવો છે એક,

પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૧૧

ભૂલે નહીં નેમનાથને રે,

જેવો વિભણ છે એક,

પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૧૨

સત્ય ધરમ શીળ શીલતું રે,

જય છે પુણ્ય પાવન,

પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૧૩

દેશ નહીં કો[illegible]ચું રે,

માને છે સરવને મિત્ર,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૧૪

જ્યાળ વસૂલ કરે જ્યારે રે,

ન્યાયટ શાયટ નેક,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૧૫

હેણ ધારોને દમે નહીં રે,

તનમનથી જેવી ટેક,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૧૬

कशी गवाय छे [redacted] रे,

भलपणमां भरपूर,

पाटणपुर शोहेरमां रे. १७

दातारना दरीआव छे रे,

सुमति सागर पूर,

पाटणपुर शोहेरमां रे. १८

शेठें विवेकें सिधावीयुं रे,

हैयामां राखी हुल्लास,

पाटणपुर [redacted] रे. १९

पूजनविधि कई प्रीतिथी रे,

मंडप रच्यो [redacted]स,

पाटणपुर शो[redacted]रमां रे. २०

धन्य तेना धनधामने रे,

धन्य तेनो अवतार,

पाटणपुर शोहेरमां रे. २१

मांड्यो रचाव्यो आरणों रे,

तीन राजोने विस्तार,

[redacted]शो[redacted]मां रे. २२

मजबुत मोटा छे थंभला रे,

जडजे काम जडित्र,

पाटणपुर शोहेरमां रे. २३

स्थंभे [redacted]णी लात लातनां रे,

चीतर्यां चित्रविचित्र,

पाटणपु[redacted]रमां रे. २४

संवत् साडतरीशाना रे,

स्वासोमां चौद[illegible]न्

पाटणपुर शोहेरमां रे. २५

वरघोडो क गड्यो क[redacted],

मेणनी[redacted],

पालणपुर शोहेरमां रे. २५

सनायजन सौ साथमां रे,

पाणाञ्जो र परंपार,

पाटण[redacted]ा रे. २७

विविध वाजिंत्र वागतां रे,

डंड निशाणो अपा ;

[redacted] शोहेरमां रे.

ઝનઝ્યા જંઘ [redacted]ાલતા રે,

નઝડે ઝવાનો ભાગ,

પાટણ [redacted]ાં રે. ૨૯

ઝેવા [redacted]ના રે,

ગણતાં [redacted]ાગ,

[redacted]ાં રે. ૩૦

ઝાગણ સાંજેલાં છે ઘણાં રે,

છેલ છબીલા કુમાર,

પાટણપુર શે[redacted] રે. ૩૧

સોના રૂપાના [illegible]મોરડા રે,
નાચતા વાજે તોજાર,
પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૩૨
[illegible] એકથી સણી શોભતા રે,
અલંકારો ધરી અંગ,
પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૩૩
જાણે જતા હોય જાનમાં રે,
એવો ઊરેં ઊછરંગ,
[illegible]પુર શેહેરમાં રે.

आदे नृप ऊदायनां रे,
आगे राणा शिरदार,
पाटणपुर शोहेरमां रे. ३५
छत्र चामरने विंझणा रे,
ऊडाडे सेवको सार,
पाटणपुर शोहेरमां रे. ३६
हाथी घोडा रथ पालखी रे,
तेपर सोभेरो साज,
पाटणपुर शोहेरमां रे. ३७

લીલપલટણ કરે લાવથી રે,
જંઘુડ કેરા અવાલ,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૩૮
કેસર અબીલ ગુલાલની રે,
ડમરી ઊડે અતિ ભારી,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૩૯
માનિની પાટણપુરની રે,
ચડી જુએ છે અટારી,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૪૦

વરઘો[illegible] [illegible] જોઈ રે,

[illegible] રહ્યા મન [illegible],

પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૪૧

શેઠ જેઠા રથ ઊપરેં રે,

જન રહ્યા સઊ જોઈ,

પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૪૨

કેશર તિલ[illegible] સોહામણું રે,

[illegible] રૂપાળી,

પાટણપુર શેહેરમાં રે. ૪૩

પાઘ ઊપર સઘી પે[illegible] રે,

[redacted]ણી,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૪૪

સુનીએં જાવશું [redacted]રે,

વેઠ [redacted]ીઓ સુઘણી,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૪૫

ટો આંગણીએં શોભે સહી રે,

વાઘ્યો છે તેહનો વણી,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૪૬

પોજરાલ જાનુજંઘમાં રે,
સોના સાંકળ ઝાંઝો ન્ડાવ,
પાટણપુર [redacted]રમાં રે. ૪૭
કંદોરો કનકનો કેડમાં રે,
પહોંચી કડાંનો મલાવ,
પાટણપુ શોહે [redacted]. ૪૮
પોલાં પીતાંબર પેહેરીયાં રે,
કાન્હુ સોને [redacted]ોર,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૪૯

શાલ દુ[redacted]ા ઓઢીઆ રે,

જોરે કટા કશી[redacted]ર,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૫૦

શાણ[redacted]ળરે,

સુંદર બેનું સ્વરૂપ,

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૫૧

મલુની પુંઝ[redacted] રે,

ર[redacted]નુપ,

પાટણ[illegible]ર શોહેરમાં રે.

કે[illegible]ણ [redacted] ણ કારણેં રે,

ઊભણું કર્યું જેશ,

પ[redacted]ણપુર શોહેરમાં રે. ૫૩

[redacted] ણેં રે,

મેણ[illegible] [redacted] ષ,

પાટણ[redacted] રમાં રે. ૫૪

પૂરવેં ર[illegible] [illegible] ર્યું રે,

[redacted],

પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૫૫

रस्[illegible] तेमनी रे,

करशो नेम नीचाल,

पाटणपुर शोहेरमां रे. ५६

लगाडरता लशा आपशो रे,

मोटी [illegible]राज[illegible] मेहेर,

पाटणपुर शोहेरमां रे. ५७

[illegible]जुल तो नाणुं आपशो रे,

करशोल लीला लेहेर,

पाटणपुर शोहेरमां रे. ५८

સંપને રૂપતો જાણશો રે,
ફરકતો ફરી અનેક,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૫૯
ઉ[illegible] મૂણ સહી કાઢશો રે,
છેડો તો આણીને છેક,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૬૦
શ્રોતાજન સઉ સાંભળો રે,
એવ જરો [illegible] ભક્ત,
પાટણ[redacted]રમાં રે. ૬૧
અલ્પમતિ અનુસારથી રે,
ભાવેં કહે ઉમાદત્ત,
પાટણપુર શોહેરમાં રે. ૬૨

સંપૂર્ણ.

દોહરા.

એક શ્રીમંત ઘણો ધણી, એક ઘણો
દાતાર; દેહેધરી [redacted], ઉપ-
પા [redacted] વિચારી પ-
તશે, તેહ મનુ[redacted]તો જ
રમાં [redacted]ય. ૨